

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra teologické etiky a spirituální teologie

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Libor Ovečka

Autor/autorka práce: Hana Puková
Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
Název práce: Chování k umírajícímu
Vedoucí práce: Jaroslav Lorman
Rozsah práce: 86 stran, včetně příloh

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☐	☐	☒
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☒	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☐	☒	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☒	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich				

dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☐	☒	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☐	☒
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☒		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐		☒	
Práce přináší nové poznatky	☐		☒	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☐		☒	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Je možno konstatovat, že téma práce je významné a zasloužilo by si důkladného zpracování. Podle obsahu práce pojednává o celé řadě závažných dílčích témat. Možná je jich až příliš mnoho, což autorce brání zpracovat je důkladněji.

Autorka práce bohužel neprošla příliš do hloubky tématu, práce obsahuje mnoho nedomyšlených klišé. Celkově je nutno konstatovat, že práce je napsána značně nedbale a působí dojmem nedokončeného textu, který si autorka po napsání vůbec nepřečetla a neodstranila z něj chyby věcné ani jazykové.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Jednotlivé připomínky:

Práce obsahuje veliké množství sporných tvrzení, např. o smyslu bolesti a utrpení (s. 28 a d.). Co znamená tvrzení, že „bolest v dnešní době často souvisí s rychlým rozvojem lidského organismu a je nezbytná k zajištění lidské existence“ (s. 30)?

Podobně tamtéž: „Jako má biologická bolest nutnou funkci pro udržení lidského zdraví, tak má psychologická (sic!) bolest podobnou funkci pro zajištění mezilidských vztah, společenské solidarity a nasazení všech možných prostředků k dosažení jednotlivých cílů.“

Podobně s. 31: „Díky utrpení se člověk stává také otevřenější a zralejší pro přijetí Boha.“ – Nebo se proti víře v dobrého Boha ještě více zatvrdí.

Podobně s. 32: „Člověk, který prošel zkouškou těžké bolesti, je lépe připraven k zakoušení radosti.“

Podobně tamtéž: „Bolest a utrpení zároveň otevírá cestu k hlubšímu objevování víry v Boha.“

Podobně s. 34: „A tak, třebaže nerozumíme, proč máme trpět, dobře víme, že nás utrpení víc spojuje s Bohem.“

V pojednání o knize Job (s. 33-34) autorka nebere v úvahu, že tato kniha nepočítá s životem po smrti.

Na s. 38 autorka práce uvádí: „Pro věřícího člověka je víra ve věčný život nenahraditelnou nadějí.“ Autorka zřejmě dělí lidi na věřící, kteří tedy věří ve věčný život po smrti, a nevěřící, pro které je smrt koncem všeho. To je povrchní předpoklad, který neodpovídá realitě. Rovněž konstatování na s. 72, že „zesvětštění celého pojetí lidského života zbavuje člověka naděje na posmrtný život, který v ateistickém pojetí vlastně neexistuje“, je nepřijatelným zjednodušením. Srv. TOMKA, Miklós; ZULEHNER, M. Paul. Religion in den Reformländern Ost(Mittel)Europas, Ostfildern : Schwabenverlag, 1999, s. 173-4.

Když už autorka píše o eutanazii, schází informace, kdo je ona část společnosti, která brojí proti paliativní péči, protože neví, co obnáší, a usiluje proto o legalizaci eutanazie jako „konečného“ řešení pro umírající (s. 8). Ani v kapitole o eutanazii (s. 44-53) se to nedozvíme. Postrádám informaci o tom, které politické strany v naší republice o povolení eutanazie usilují a jaký je k ní postoj českých zákonů.

Při definování, co to eutanazie je, není autorka schopna odlišit teoretickou definici a praktická ustanovení v zemích, kde je zákonem povolena (které to jsou?), i v zemích, kde sice povolena není, ale v tajnosti se zřejmě provádí. V jejím vymezení proto zcela schází provedení eutanazie bez vlastní žádosti pacienta.

Co je to úmyslné zabití osoby na její explicitní žádost pasivním způsobem (s. 45)? Jak se k tomu staví zákon 372/2011 Sb., § 34-36?

Věta „Jednání ze soucitu nemůže být ale mravně obhajitelné“ (s. 48) evidentně nemůže být pravdivá.

Autorka uvádí: „Každý lékař má tedy právo nevyhovět žádosti o milosrdnou smrt. To může být jeden z důvodů, proč by měla být uzákoněna beztrestnost eutanazie, ale současně i důvod opačný ji neuzákonit.“ (s. 49) – Toto tvrzení je nesrozumitelné. Kromě toho autorka pojednává o provádění eutanazie, jako by to byla běžná praxe, a nebere v úvahu, že v naprosté většině zemí světa je protizákonná.

Lze nacistickou akci eutanazie (s. 49) srovnávat se současnou praxí v Nizozemí a jinde?

Jakou roli tu hraje „svědomí, které by žádná z těchto stran neměla zradit“ (s. 49)?

U některých evidentně převzatých informací schází odkaz na pramen, např. v poznámce 131 nebo na s. 73.

Soupis pomůcek a postupů v rámci péče o zemřelého na s. 68-71 nemá v práci co dělat.

V textu je veliké množství jazykových a pravopisných chyb. Např. na s. 50 jsem jich napočítal 9.

K čemu v práci slouží příloha č. 4?

Toto jsou jen příklady konkrétních nedostatků, ne jejich úplný výčet.

Doporučení práce k obhajobě

nedoporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 3.6.2012

Podpis: